

فصل پنجم

دینی

درس سیزدهم

روزی که باران می بارید

1

نوشته را از روی متن درس کامل کنید.

امید و پدر بزرگ مشغول تماشای

متراالف (هم معنی) کلمه های زیر را بنویسید.

اهیت

لذت

انتظار

پیغام

تماشا

فهمیده

به آخر کلمه ها حرف «ی» اضافه کنید و با کلمات ساخته شده یک بند بنویسید.

شنیدن، گفتن، خواندن، نوشتن

نام شخصیت‌های داستان‌هایی را که در روان‌خوانی‌های دو فصل پیش آمده است، بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

جدول زیر را کامل کنید.

فعل	قید	مفعول	نهاد	جمله
				پدر بزرگ قاب عکسی را روی میز گذاشت.
				دانش آموز خوب هر روز در سش را می خواند.
				امام زمان ^(۴) ، روزی شادی و آرامش را به دنیا خواهد بخشید.

کلمه‌های تازه‌ای را که این هفته در کتاب علوم و ریاضی خوانده‌اید، بنویسید.

.....
.....
.....
.....

نام دیگری برای داستان این درس بنویسید.

.....

نام شخصیت‌های درس را بنویسید.

.....

امام زمان^(۴)، پارتان

روزی کہ بیاید.*

- * در این انشا می‌توانید:

 - ۱- احساسات خود را نسبت به امام زمان^(۴) بیان کنید.
 - ۲- زمان ظهور را براساس جیزهایی که خوانده یا شنیده‌اید، وصف کنید.
 - ۳- کارهایی را که در زمان آمدن امام زمان^(۴) انجام می‌دهید، بنویسید.
 - ۴- آرزوها و خواسته‌های خود را از امام زمان^(۴) بخواهید.

درس چهاردهم

سلام، دوست پیامبران

طوفان نوح عليه السلام

1

ده جمله‌ی درس را که دارای کلمه‌های تازه هستند، پنویسید.

جاهای خالی را مانند مثال کامل کنید.

آب در زمین	فرود	رفت
		نشست
		خورد
		آمد
		گشت
		گفت
		خورد
	
		چید

جمله‌های زیر را به نثر امروز برگردانید و بنویسید.

دعا کرد بر قوم خویش به هلاک

درخت ساج به چهل سال تمام شود.

تحته ها به میخ بدوزو و از آن کشتی کن.

بر سر کوه روم تا آب از من باز دارد.

۴

هر یک از تصویرهای زیر، کدام قسمت از داستان را نشان می‌دهد. درباره‌ی هر کدام، یک خط بنویسید.

(۳)

(۲)

(۱)

-۱

-۲

-۳

۵

در جاهای خالی، کلمه‌های مناسب بگذارید.

الف - من دعوت او را کردم.

عنایت

استجابت

اجابت

اطاعت

ب - عده‌ی کمی به دین او

گرویدند

رفتند

آمدند

پذیرفتد

۸۰

با خط زیبا بنویسید.

پسر نوح با بدان بنشست
سک اصحاب کف روزی چند

خاندان نبوتش گم شد
پی نیکان گرفت و مردم شد

هم معنی (متراffد) واژه‌های زیر را بنویسید.

هلاک

اصحاب

نمادگر

آهنگ

خداحافظ، نیکوکار هر بان

* خلاصه‌ی زندگی یکی از پیامبران را بنویسید.

- *برای خلاصه کردن یک مطلب:
 - ۱- ابتدا آن را خوب بخوان.
 - ۲- زیر قسمت‌های مهم هر بخش خط بکش با آن را یادداشت کن.
 - ۳- قسمت‌های فرعی، زاید و کم اهمیت را حذف کن.
 - ۴- مطالب را یک بار دیگر بنویس.
 - ۵- یک بار نوشته‌ی خلاصه شده را بخوان.

فصل سشم

ملّی و میهندی

درس پانزدهم

سلام، دوستدار ایران

سرود ملی

1

بند اول و آخر درس را بنویسید.

The image consists of seven horizontal lines, each composed of a series of small, evenly spaced yellow dots. The lines are parallel and extend across the width of the frame. There is a slight vertical offset between the lines, creating a sense of depth or repetition.

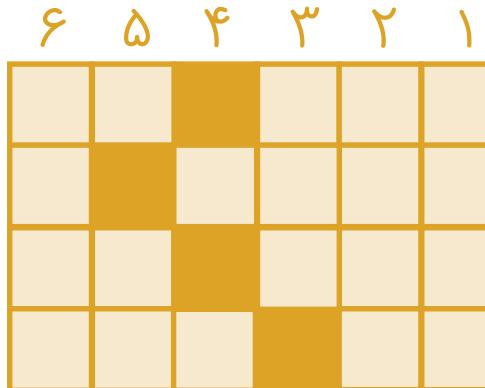
۲۰

فعال‌های بند اول را ینویسید و زمان آن‌ها را تعیین کنید.

Three horizontal dotted lines, each consisting of a series of small yellow dots spaced evenly apart.

جدول زیر را کامل کنید.

افقی:

- ۱- پیامبر طوفان و کشتی - اولین کلمه‌ی سرود ملّی ایران
- ۲- پسر نوح با..... بنشست خاندان نبوّتش گم شد
- ۳- بزرگ‌ترین جانور دریا - جمع من
- ۴- بخش اول کلمه‌ی تعطیل - یاری کردن

عمودی:

- ۱- اصل دوم از اصول دین ۲- همان خدا حافظی است ۳- نه گذشته است نه آینده ۴- حرف خوردنی - پیرمرد حروف الفبا ۵- بالا آمدن آب دریا ۶- فریاد بی سر

برای کلمه‌های زیر، صفت‌های مناسب بنویسید.

صفت مناسب	کلمه
	کوه
	دریا
	ایران
	پرچم

معادل فارسی هر کلمه را به آن وصل کنید.

رنج

مخنی

شکیابی

غلب

پنهان

عذاب

بیش تر

صبر

به ابتدای هریک از کلمه‌های زیر صفت مناسبی بیفزایید و با آن جمله بسازید.

مرد.....

راه.....

کلمه‌ی «انگیز» را با کلمه‌ی مناسب ترکیب کنید و جمله بسازید.

هوای بهار شور انگیز است.

مفعول، قید و صفت را در جمله‌ها مشخص کنید.

جمله	مفعول	قید	صفت
دانش آموزان زیرک، کتاب خوب می خوانند.			
من، هر روز، پرندگان زیارتی بینم.			
خدا، بندگان درست کار را بسیار دوست دارد.			

درس را بخوانید و ده واژه که یادآور سرود ملی باشد، بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

درست کار باشید

ایران زیبای من*

در این انشا می‌توان:

- ۱- احساسات خود را نسبت به ایران بیان کرد.
 - ۲- زیبایی‌ها و گذشته‌های افتخارآفرین را بیان کرد.
 - ۳- به تاریخ، جغرافیا، مردم و ثروت‌های طبیعی، و ملی، اشاره کرد.

درس شانزدهم

امید ایران، سلام

آرلوورز

10

درس را بخوانید و جمله‌هایی را که در آن‌ها کلمه‌های ایران و ایرانی هست، بنویسید.

۲

دو تن از قهرمانان ملی ایران را که در کتاب‌های درسی شما آمده است، در پنج سطر معرفی کنید.

.....

.....

.....

.....

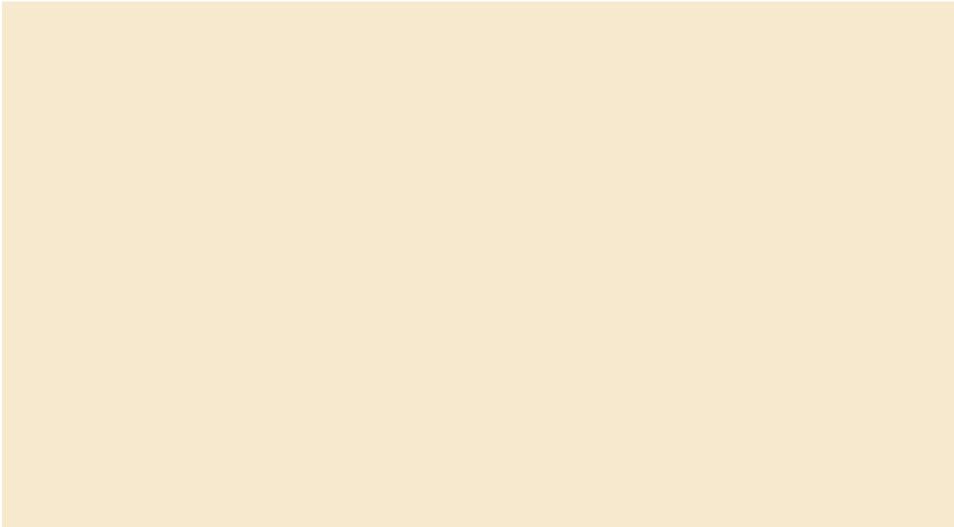
.....

۳

با هر دو کلمه، جمله بسازید.

جمله	کلمه	ضمیر
من صحنه‌های سهگلین جنگ را در تلویزیون دیدم.	سهگلین	من
	غمگلین	تو
	خشمگلین	او
	دردنگ	ما
	ترسناک	شما
	مناک	ایشان

یک صحنه‌ی دفاع از ایران را نقاشی کنید و یک جمله‌ی زیبا درباره‌ی آن بنویسید.

با این کلمه‌های درس جمله‌های جدیدی بسازید.

مدلت و خفت

گذرگاه

گلکوب

احاطه

چبرگ

کلمه‌ی مناسب داخل کمانک را در جای خالی قرار دهید.

— هر شب تلویزیون، اخبار تازه‌ای می‌شنوند. (بینایان —

بینندگان)

— ما باید گوش و چشم داشته باشیم. (شنا — شنونده، بینا — بیننده)

..... یابنده است. (جوایا — جوینده)

— چشم‌های از کوهساران می‌شوند. (جوشان — جوشنده،

روان — رونده)

جدول زیر را کامل کنید.

متضاد	متراffد	کلمه
		نمی‌شد
		ناگوار
		ذلت

سرپلند باشد

*نوشته‌ی زیر را ادامه بدهید.

دشمن از هر سو به کشور هجوم آورده بود. نگرانی در نگاه مردم موج می‌زد. دیگر جای درنگ نمود. او با خود اندریشید

* برای نوشتن این انشا می‌توانید:

- ۱- از تختیل خودتان بهره بگیرید.**
 - ۲- طرح روشنی برای ادامه و پیام نوشه درنظر بگیرید.**
 - ۳- زمان و مکان حوادث را مشخص کنید.**

طبيعت

درس هفدهم

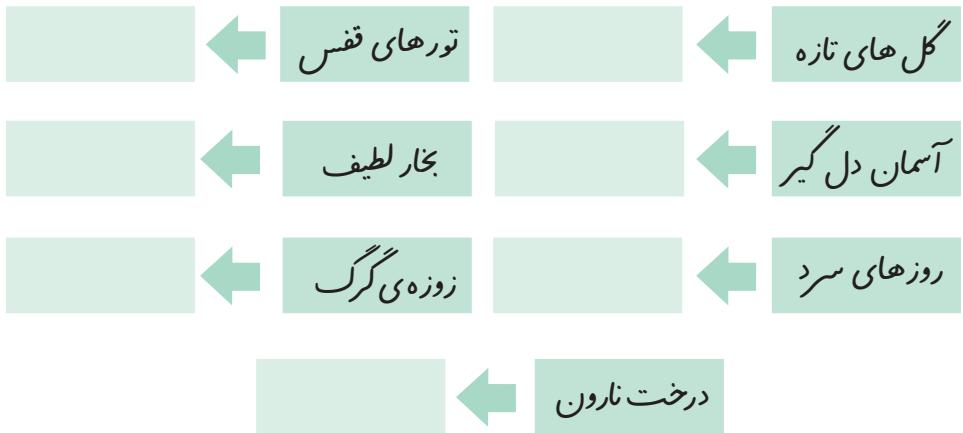
سلام، سر برتر از بهار

صدای پایی بهار

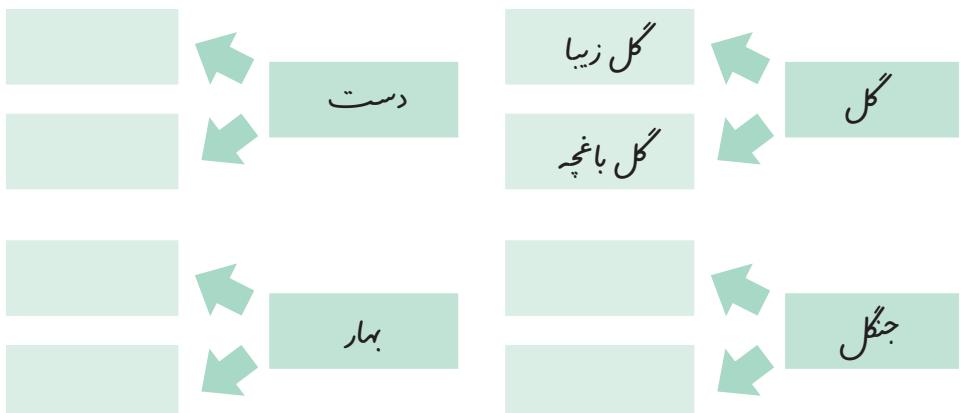
1

جمله‌هایی از درس را که در آن‌ها از بهار گفته شده است، بنویسید.

به جای صفت‌ها و مضاف‌الیه‌ها، صفت‌ها و مضاف‌الیه‌های دیگری بگذارید.

به هر کلمه یک صفت و یک مضاف‌الیه اضافه کنید.

جمله بسازید.

از سیر تا پیاز:

از کوچک تا بزرگ:

از نوک پا تا فرق سر:

یکی از منظره‌هایی را که نویسنده توصیف کرده است، نقاشی کنید.

دو جمله را به یک جمله تبدیل کنید.

بهار زیباست. بهار در راه است. ← بهار زیبا در راه است.

جنگل بزرگ است. جنگل پوشیده از برف است. ←

آسمان آبی است. آسمان چشم را نوازش می دهد. ←

کویر سوزان است. کویر درخت ندارد. ←

هر جفت واژه را در یک جمله به کار ببرید.

جمله	جفت واژه
	تلخ و شیرین
	نشسته و ایستاده
	رشت و زیبا
	تاریک و روشن

زندگیتان شیرین، روزهایتان روشن

گفت و گو*

* این گفت و گو می تواند:

۱- خیالی یا واقعی باشد.

۲- دو طرف گفت و گو حیوان، انسان یا چیزهای بی جان باشد.

۳- گفت و گوی دو چیز متفاوت، مانند زمستان و بهار یا برف و آفتاب، باشد.

۴- با نتیجه های به پایان برسد.

درس هجدهم

سلام، دوستدار طبیعت ایران

اگر طبیعت زیبای ایران نباشد، ...

۱

جمله‌هایی از درس را انتخاب کنید که کلمه‌های زیر در آن‌ها دیده شود.
سپس آن جملات را بنویسید.

کاشان

اصفهان

همون

مسوله

مشهد

متراff کلمه‌های زیر را بنویسید و با آن‌ها جمله بسازید.

طول

عرض

ارتفاع

عمق

پنج کلمه بنویسید که در آن‌ها «نورد» یا «گرد» باشد و دو تا از آن‌ها را انتخاب کنید و در یک جمله به کار ببرید. مانند صحرانورد یا صحراءگرد

برای هر کدام از جمله‌های قسمت «الف»، دو جمله‌ی ادبی و توصیفی در قسمت «ب» بنویسید.

ب	الف
	هوا ابری است.
	گل‌ها باز شدند.

برای یکی از تصویرهای زیر، یک بند ادبی و توصیفی بنویسید.

.....

.....

.....

کلمه‌های زیر را دسته‌بندی کنید و در جدول بنویسید.

گوناگون، تهران، بلند، او، سرسبز، هر روز، مشهد، می‌دانم، خواهد بود، خاطره‌انگیز،
پنا، گلاب، ایشان، معروف، کم‌کم، تو

اسم	فعل	ضمیر	صفت	قید

شاداب و سلامت باشد

زیباترین منظره‌ی محل زندگی من*

- * برای نوشتن این انشا، می‌توانید:
 - ۱- از نزدیک منظره‌ی مورد نظر را ببینید.
 - ۲- جزئیات آن را به خوبی توصیف کنید.
 - ۳- در صورت امکان، تصویری از آن را در همین صفحه بچسینید.

فصل هشتم

هنر و ادب

درس نوزدهم

سلام، دوستدار هزار و ادب

حافظ

۱

به پایان هر یک از واژه‌های زیر (۵ - ۶) اضافه کرده و آن‌ها را به چند دسته تقسیم کنید.

دست هفت گردن پایی ده دماغ گوش پوش گیر سد تاب دو روز پایان هزار

مکان	زمان	ابزار و اشیا

جاهای خالی را مطابق نمونه کامل کنید.

.....	←	+	رفت	رفت و روب	←	روب	+	رفت
.....	←	+	←	+	جست
.....	←	+	←	گو	+
.....	←	+	دید	←	گزار	+

درباره‌ی این دو بیت از غزل حافظ تحقیق کنید و نتیجه‌ی آن را در دو بند بنویسید.

ستاره‌ای بدرخشد و ماہ مجلس شد
دل رمیده‌ی مارا ائیس و مونس شد
نگار من که به مکتب زرفت و خط نتوشت

.....

.....

.....

.....

.....

.....

کلمه‌های زیر را مطابق نمونه در جدول قرار دهید.

جاری - زلال - آرام - بلند - زندگی - صاف - مرگ - فقر - پنداشتم - شفاف -
 صداقت - دروغ - شلوغ - روان - نماز - داشتم - تگ دستی - ساکن - کوتاه
 نیاز

هم‌قاویه	متضاد	متراffد
		جاری، روان

شماره‌های درست را به هم وصل کنید.

- ۱ اگر آن ترک شیرازی به دست آرد دل مارا خود غلط بود آن چه ما پنداشتم
- ۲ نفس باد صبا مشک فشان خواهد شد محصول دعا در ره جانانه نهادیم
- ۳ عالم پیر گر باره جوان خواهد شد مازیاران چشم یاری داشتم
- ۴ مادرس سحر در ره میخانه نهادیم به حال هندویش بخشش سمرقد و بخار ارا

برای عبارت‌هایی که زیر آن‌ها خط کشیده شده است، مترادف مناسبی پیدا کنید.

شعر مرا فرشتگان در آسمان‌ها از بر می‌کنند.

حافظ، دشمن فریب، دروغ و ناراستی است.

حافظ به باغ سبز و دل گشای مصلّا دل بسته بود.

حافظ در گودکی پدر خود را از دست داد.

تنهاییک بار به یزد سفر کرد.

هر گز میل به گشت و گذار در جای دیگر نداشت.

خذا حافظ!

درباره‌ی یکی از شاعران فارسی زبان تحقیق کنید و بنویسید.*

* برای نوشتمن این انشا می‌توانید به موارد زیر بپردازید:

- ۱- تحقیق کنید (آشایان و نزدیکان - کتاب خانه)
۲- تولّد و کودکی فرد
۳- جوانی و پیری
۴- تحصیلات
۵- اقدامات
۶- کتاب‌ها و آثار
.....-۷

درس بیستم

سلام، آشنایی رنگ‌ها و نقش‌ها

کنار کر

۱

ادامه‌ی هر جمله را تا پایان بند بنویسید.

.....
هنوز هم هستند مردانی ک

استاد با هیجان و ناباوری

۲

در سال گذشته خواندیم که عبارت‌هایی مانند «پنجه از گوش درآوردن»، کنایه است. سه کنایه از درس پیدا کنید و با هریک جمله‌ای بسازید.

۳

برای هر یک از کلمه‌های زیر، سه هم خانواده بنویسید.

			قدس
			ایمان
			تحسین

۴

چند کلمه مثل «خانه به دوش» و «سر به هوا» بنویسید و آن‌ها را معنی کنید.

.....

.....

.....

۵

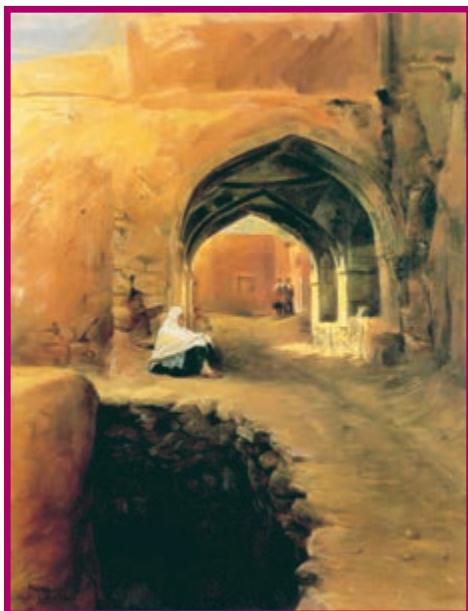
برای هر یک از انواع جمله، دو مثال بنویسید.

-۱	خبری
-۲	
-۱	پرسشی
-۲	

-۱	امری
-۲	
-۱	تعجبی
-۲	

۶

نوشته را درباره‌ی تابلوی زیر، سه سطر ادامه دهید.

پیرزن تنها نشسته بود

.....

.....

.....

درباره‌ی تصویر روبه‌رو،
انشایی بنویسید.*

- * رای نوشتن این انشا، می‌توانید:
 - ۱- کتابی را که دربارهٔ عاشوراست، مطالعه کنید.
 - ۲- با پدر و مادر یا دیگران مشورت کنید.
 - ۳- از تخيّل خودتان استفاده کنید.
 - ۴- ما دقت در تابلو و صحنه‌های، آن، متن، را بنویسید.

آزاد

درس بیست و دوم

سلام، گلستان ایران

گل هایی از گلزار ادب ادب از که آموختی؟

۱

بیست کلمه‌ی تازه‌ی درس را انتخاب کنید و بنویسید.

.....

.....

.....

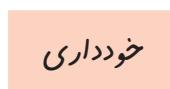
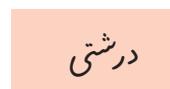
.....

.....

۲

در سال گذشته خواندید که بعضی از کلمه‌های را می‌توان به شکل مخفف نوشت.
دو نمونه از کلمه‌های مخفف را از درس پیدا کنید و بنویسید.

متراծ کلمه‌های زیر را از درس پیدا کنید و بنویسید.

هریک از عبارت‌های زیر را به فارسی امروزی برگردانید.

مگر خردی فراموش کردنی که درشتی می‌کنی؟

بازرگانی را هزار دینار خسار ت افتاد.

این پاگیگاه به دعای مادر یافته؟

خویشتن را ب جای در ساختم.

چند کلمه‌ی دیگر مانند «پیل تن و دریادل» بنویسید و آن‌ها را معنی کنید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

در متن زیر، موارد حذف شده را معلوم کنید و بنویسید.

عالی بی عمل به چه مانند؟ به زنبور بی عمل.

.....

اندک اندک خیلی شود، قطره قطره سیل.

.....

نه هرچه به قامت محترم به قیمت بهتر

.....

معنای بیت‌های زیر را به نثر امروزی بنویسید.

گموی انده خویش با دشمنان
که لاحول گویند شادی کنان

* * *

گنویند از سرِ بازیچه حرفی
کزان پندی نگیرد صاحب هوش

دوست باهوش، خدا حافظ

* درباره‌ی یکی از دو موضوع زیر انشایی بنویسید.

- ۱- لقمان را گفتند: ادب از که آموختی؟ گفت از بی ادبان
۲- رنج خود و راحت یاران طلب

* برای نوشتن این انشا می‌توانید به موارد زیر بپردازید:

- با مطالعه‌ی کتاب، اطلاعات مناسبی برای نوشتن به دست آورید.
 - از نظر و مشورت دیگران استفاده کنید.
 - در قالب یک داستان به موضوع بپردازید.

محلان محترم داویلایی کرامی و انسش آموزان؛ صاحب نظران می توانند نظر اصلاحی خود را درباره می طلب
این کتاب از طریق نامه بخشی تهران- صندوق پستی ۱۵۸۵۵/۳۶۴- گروه دسی مربوط و یا پیام نکار (Email)
ارسال نایند.

در تهییف کتاب دسی ایندی و توسط نظری